

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Diaconos similiter pudicos, non bilingues.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

antur : qui tamen ministrorum coniugio magis patrocínatur quam cœlibatui. Hunc enim cœlibatum (inquam) Monachorum esse proprium & peculiaris rem, nec reliquis hominibus communem, indicat. Nisi igitur ex omnibus ministris Monachos facere velint Iesuitæ, coniugium eis permittant necesse est. Quòd autem Chrysoströmus ex Paulo monet, ut qui vxores habent, sint tanq̃ non habentes, id non de voto perpetuæ continentiæ intelligi potest, sed de casto & moderato vsu matrimoniij: ne quis, ut

Amb. li. de Philo-
soph. quæ citat
Aug. lib. contra
Iulianum, 2.
Chryf. hom. de
inuentio, crucis.

Ambrosius dixit, suæ vxoris adulter fiat. Tam enim sua est coniugio castitas, quam virginitati : quemadmodum rectè alibi inquit Chrysoströmus. Primus castitatis gradus est, sincera virginitas : secundus, fidele coniugium. Ergo species secunda virginitatis est matrimoniij casta dilectio.

I E S V I T Æ.

*Diaconos similiter pudicos, non bilin-
gues.*

IIII.
Act. 7. 8. 21. I-
gnat. epist. ad
Tral. Clem. epi-
1. ad Iac. Euari-
stus epist. 1. ad
omnes Epif. A-
phric. Fabianus
epist. 1. Leo ser-
de S. Laurent.
Conci. Neocæs.

Nomine Diaconorum, etiam Hypodiaconi comprehenduntur : reliqui enim inferiores ordines, quàmuis constituti essent, nondum tamen eo tempore discrimine personarum, à superioribus discernebantur ordinibus. Qui autem Diaconos, de quibus hîc agitur, alios esse ab his, qui in actis Apostolorum facti leguntur, & qui eis ministerium tantum mensarum & custodiam thesauri Ecclesie concedunt, omnem autem adimunt sacram functionem, grauiter hallucinantur. Nam ex sacris literis

literis constat, & ex antiquorum Patrum constanti traditione, eosdem Diaconos, qui mensis ministrabant, vel thesauri curam habebant, sacram etiam in Ecclesia habuisse functionem, & ad sacrum ordinem pertinuisse.

can. 13. Chryl.
hom. 14. 15. in
Acta Aposto-
lorum.

RESPONSIO.

A Cœlibatu Sacerdotum rursus ad Hierarchiam suam Ecclesiasticam delabuntur Iesuitæ: in qua post Episcopos & Presbyteros collocant Diaconos & Hypodiaconos. Etsi autem Hypodiaconorum mentio in scripturis non fiat, dabimus tamen hoc ipsis, ut nomine Diaconorum etiam Hypodiaconos comprehendant. Reliquos autem inferiores ordines Apostolorum tempore constitutos fuisse, facilius dicitur quam probatur. Nam & aliquot seculis post Apostolos, Hieronymus quinque tantum enumerat Ecclesiæ ordines, Episcopos, Presbyteros, Diaconos, Fideles, Catechumenos: reliquo clerico locum proprium nullum tribuit. Etsi enim tum quoque erant lectores & Acoluthi, tamen nomina non erant certorum munerum: verum quos clericos vocabant, eos ab adolescentia certis exercitijs assuefaciebant ad seruiendum Ecclesiæ: quò melius intelligerent, quorsum essent destinati, & paratiores in tempore ad officium accederent. Diaconorum autem Apostolicis temporibus proprium munus non fuisse prædicare Euangelion, & administrare Sacramenta, vel hinc duntaxat colligitur, quòd ab Apostolis ideo iussi sunt eligi, ut quia illis non erat plas-

In Esa. cap 9.

Act. 6.

P citum

citum derelicto sermone Dei, ministrare mensis,
 his delegaretur hoc negotij: Apostolis interea des-
 precationi & administrando sermoni incumbentis
 bus. Fuit tamen & hæc Diaconorum functio, non
 prophana sed sacra, hoc est, ad sanctos vsus Ecclesiæ
 destinata: quis enim prophanium munus dicat, pau-
 perum curam gerere? membra Ecclesiæ fouere?
 & vt caueantur rixæ & contentiones, omnibus au-
 qua ratione consulere? Itaq; nescio quid hîc Iesuitæ
 sacrum vocent, nisi fortassis vnctionem & tonsuram
 intelligant, sine qua nemo sacri ordinis sacræ ue-
 lius functionis particeps esse queat. Sed relinqua-
 mus ipsis hæc anilia deliramenta, & Diaconorum
 officia persequamur, quos & apud Lucam & apud
 Paulum eosdem esse equidem non dubito: de qui-
 bus etiam nescio, an honorificētius aliquid dici pos-
 sit, quàm quod à nostris Theologis scribitur: Non
 aliam fuisse olim in veteri Ecclesia Diaconorum ras-
 tionem, quàm quæ sub Apostolis fuisse legitur. Or-
 blationes enim fidelium quotidianas, quas *synagoga* vo-
 cabant, & annuos Ecclesiæ prouentus recipiebant,
 vt conferrent in veros vsus, qui iuxta veteres Cas-
 nones erant præcipue quatuor. Nam Ecclesiasticor-
 rum honorum pars vna distribuebatur Clericis: id
 est, qui vel ex parentum consensu, sumptibus Eccle-
 siæ alebantur & instituebantur, tantisper, dum ad
 aliquod munus in Ecclesia obeundum essent idonei:
 vel iam reipsa seruiebant Ecclesiæ: alter autem
 quadrans alendis pauperibus, tertius, tuendis ædis
 ficijs, & alijs eiusmodi vsibus, parçè tamen & mode-
 ratè impendebatur. Deniq; quadrans qui supererat,
 Episcopo

Episcopo concedebatur, non ut eo abuteretur pro suo arbitrio, sed ut sobrie & honeste vivens famulus am frugaliter aleret, captivos etiam fratres redimeret, & pauperes aduenas exciperet. Onera igitur istiusmodi mittebantur Diaconis: quos etiam oportebat Oeconomiam suam quotannis rationem reddere coram Presbyterorum collegio, cui Episcopus praeerat: ut ex Canonum, qui Apostolis adscribuntur, quadragesimo primo, & Antiocheni Concilij Can. 24. & 25. animaduertitur. Postea vero cum opes Ecclesiae amplificarentur, & difficultas oneris cresceret, attributi sunt Diaconis Hypodiaconi, quorum opera circa pauperes uterentur. Quibusdam etiam in locis propter opum amplitudinem instituti sunt ordinis exactiois et administrationis causa, Archidiaconi: ne quid ex bonis Ecclesiae vel negligentia vel vilius fraude deperiret. Quod autem progressu temporis, Evangelij quoque ad populum lectio illis dabatur, & exhortatio ad precandum, quod item ad porrigendum in sacra coena calicem adhibebantur, id muneris ornandi causa fiebat, quò maiori religione illud obirent, cum admonerentur talibus Symbolis, non esse profanam aliquam villificationem quam gererent, sed sacram & Deo dicandam functionem. An volunt Iesuitae Diaconis, quales quidem in primitiua & Apostolorum temporibus vicina Ecclesia fuerunt, aliquid amplius à nobis tribuit? Id nimirum, quod nescio qui fictitij Clementes & Ignatij illis tribuunt, huius enim farinae nothos & ignotos authores nobis in marginibus obstrudunt: quos, ne quid callidè praeterisse videamur, tam iustrabimus.

P ij Primum

Primum IGNATIJ citant Epistolam ad Trallianos, cuius est apud omnes doctos suspecta auctoritas. In ea autem epistola facit discrimen inter Episcopum & Presbyteros; ac inter cætera dicit: Oportet ergo et Diaconis, qui sunt in ministerium Iesu Christi, omni modo placere. Non enim in cibo & potu sunt ministri, sed ministri Ecclesiæ Dei. Oportet ergo præcepta eorum seruare, sicut ignem ardentem, &c. Et in eadem Epistola. Quid enim Diaconi, nisi imitatores Christi, ministrantes Episcopo, sicut Christus Patri, & operantes illi operationem mundam & immaculatam: quomodo sanctus Stephanus beatissimo Iacobo, & Timotheus & Linus Paulo, & Anacletus & Clemens Petro, &c. Hæc si quis Ignatij esse credat, credat etiam, si placet, Euangelio, quod Thomæ nomine circumfertur. Certè non propterea Ignatij sunt Epistolæ, quia sub Ignatij nomine à Valentino Pacæo Apostata in Schola Dilingensi Græco sermone sunt æditæ: aut si Ignatij sunt, non profecto illius sunt, qui post Petrum alter, in successione Antiochenæ Ecclesiæ Episcopatum sortitus, ac Romæ tanquam frumentum Christi bestiarum dentibus commolitus esse dicitur, ut panis mundus inueniretur: sed sunt alterius cuiusdam Ignatij, Romanensibus magis quam Antiochenis & orientalibus noti: qui ut subtiliter & aliqua veri similitudine mentiretur, ad Ephesios, Magnesianos, Trallianos, &c. literas inscripsit: ad quos verum illum & *Ἰγνατίου* Ignatium literas dedisse, ex Ecclesiastica historia didicerat.

Euseb., lib. 3. ca.
35.

Clementis Romani Epistola prima ad Iacobum fratrem

fratrem Domini, tam nō est germani illius Clemens
tis, quā certum est, vtrancq; ad Tīmotheum esse
Pauli. Nam supposititiā esse vel hinc tantū elu-
cet, quōd fingit ibi Clemens se Iacobo mortem Pe-
tri, ac veluti eius testamētum, vltimā scilicet con-
sionem, perscribere: cū (vt omnes historici testan-
tur) Iacobus ille sit plus quā septem annos ante
Petri mortem interfectus, Quomodo ergo potuit ei
Clemens mortem Petri & nouissima verba perscri-
bere? nisi fortē ei in purgatorium aut campos Ely-
sios eam Epistolā miserit. Vnde apparet, eam pos-
tea ab aliquo impuro Romanista confictā: sicut
& ante nostra tempora plures docti viri senserunt,
& firmis rationibus asseruerunt. Quare nec Hie-
ronymus vllam eius mentionem fecit, cū alioqui
non negligenter de eius scriptis disserat. Sed age,
fingamus eam verē Clementis esse. Quid igitur ad
Iesuitarum facit institutum? Primum, non distinguit
inter Diaconos & Hypodiaconos. Deinde, Diaconis
nihil aliud officij assignat, nisi vt sint quasi oculi
Episcopi, ne quis incidat in præcipitium: item hor-
tentur Laicos, vt frequenter docentē Episcopum audia-
nt, & vt calamitosorum curam gerant: vt autem
ipsi doceant, aut alia sacra munera obeant, nullum
ibi verbum inuenias.

Euaristus Epistola prima ad Episcopos Africas
nos scribit, in singulis ciuitatibus debere constitui
Diaconos septem, qui custodiant Episcopum præ-
dicantem, ne ipsi ab insidiatoribus quoquo modo
infestentur suis, aut verba diuina detrahendo, aut insi-
diando polluantur, vel despiciantur: sed veritas sp̄s

ritali redoleat fauore, pax prædicata labijs, cum voluntate animi concordet, &c. Præter hæc de Diaconis aut Hypodiaconis, aut eorum officio nullum eo loco extat verbulum.

Fabianus PP. Epistola prima, suo, hoc est, Pontificio more distinguit, & distincta officia partitur inter Diaconos, Hypodiaconos, Acolutos, reliquosque minores ordines. Sed quia in eadem Epistola Clementis ordinatio citatur, non minus nobis quam Pseudoclemens suspectus est.

Leo, sermone de S. Laurentio nihil habet de Diaconis, quod nobis magnopere sit contrarium. Verba eius hæc sunt: Cum furor gentilium potestatum in electissima quaque Christi membra sauiret, ac præcipue eos, qui ordinis erant Sacerdotalis, impeteret, in Leuitam Laurentium, qui non solum in ministerio Sacramentorum, sed etiam dispensatione Ecclesiastica substantiæ præminebat, impius persecutor efferbuit. Quid obsecro hæc est, quod non ipsi supra Diaconis quondam tributum esse confessimus? videlicet, ut substantiam Ecclesiasticam in usus necessarios expenderent, & calicem in sacra ecena porrigerent. Id quod Leo per ministerium Sacramentorum intelligere videtur.

Concilij Neocæsariensis Canonem 17. nescio in quem finem Iesuitæ citent, cum ne vnus quidem apex de Diaconis in illo extet. Canon integer sic sonat: Presbyteri qui conregionales sunt, in Ecclesia presentibus Episcopis vel Presbyteris ciuitatis obferre non possunt, nec dare panem sanctificatum, nec calicem porrigere. Quod si absentes sint ciuitatis Sacerdotes,

Sacerdotes, & fuerint inuitati ad dandam orationē, soli debent dare. Vicarij autem Episcoporum (quos Græci Chorepiscopos vocant) cōstituti sunt quidem ad exemplum septuaginta seniorum, sed tanq̄ Confacerdotes propter sollicitudinem & studium, quod in pauperes agunt, offerant, & honorabiles habeantur. En audis de Episcopis, de Presbyteris, de Sacerdotibus, de Chorepiscopis, de Confacerdotibus: sed de Diaconis, & Hypodiaconis negry quidem. Nisi forsan Iesuitæ putent Corepiscopos eosdem fuisse quos Diaconos: quod ne per febrim quidem vnq̄, quantumuis phreneticus somniauit. Sed fortassis 14. Canonem allegare voluerunt: qui tamen vt hodie in vsu non est, ita Iesuitis ne tantillum quidē patrocinator. Est autem hęc Diaconi septem esse debent secundum regulam, quamuis non magna sit ciuitas. Regulæ autem auctoritas ista est, quod & liber Actuum Apostolicorum insinuat. Quid hęc est, quæso, quod vel pro Iesuitis vel contra nos faciat? Verum ita sine iudicio syluam allegationum congerere voluerunt, vt extremam paginæ fimbriam complerent.

I E S V I T Æ.

Mulieres similiter pudicas, non detrahentes.

Vel de omnibus mulieribus hęc sermo est, vt Ambrosius existimat, vel de ijs, quæ, quoniam in Ecclesia munus aliquod gerebant,

V.
Amb. in hunc locum.